

Mundus Aspectabilis Philosophice Consideratus

Falck, Joseph

Augustae Vindelicorum, 1740

§. III. De Arte Judiciaria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95848](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95848)

sint disposita, & Dæmones, qui cælestes & æreas impressiones nōrunt, iis utantur. Ignis infernalis non agit in animas naturaliter, sed ut Dei omnipotentia elevatus: cū ergo hic cruciandi modus habeat aliquid supernaturale, non est, cur ad sidera, quæ naturaliter agunt, difficultas transferatur.

§. III.

De Arte Judiciaria.

Astrologi cælum dividunt in 12. domos, quas cælestes vocant, sex earum supra, sex infra horizontem collocantur. Prima, quæ scilicet est proxima infra horizontem ad ortum, appellatur horoscopus & Domus vitæ. Sequens infra horiz. domus divitiarum. 3. Domus fratrum. 4. Domus parentum, ceteræque sequentes, ut duobus his versiculis enarrantur: Vita, lucrum, fratres, genitor, natiq; valetud. Uxor, mors; iter & regnum, benefactaque, carcer. Vel ut alii volunt: Uxor, mors, pietas, & munia, amici, inimici. Deinde singulis grad. signorum tribuunt aliquod hieroglyphicum: primo Arietis gradui opponitur vir dextrâ falcem, lævâ arcum tenens; secundo vir canino capite &c. Præterea varias proferunt planetarum dignitates: alii dicuntur masculiei, ut Jupiter, Mars, &c. alii foeminei, ut Venus & Luna; iisque omnibus, cæterisque stellis diversas tribuunt virtutes, prout in diversis domibus aut signis fuerint, v. g. Saturnus in Ariete variis malis implicat, in Tauro paternam dissipat substantiam, in domo Jovis designat mortem patris &c. signis quoque cælestibus provincias, urbes, corporis humani partes subjiciunt: Arieti caput, Tauro collum, Leoni Italiam, Arieti Galliam, Scorpio Norvegiam, Virgini Lutetiam, Ingolstadtium Amphoræ, Piscibus Ratisbonam, sexcentasque tales alias fingunt nugas, ex quibus credunt, se posse miros eventus noscere, præsertim ex horoscopo, & erectione thematis, seu cælestis positionis in puncto natiuitatis alicujus hominis; tum enim vel maximè attendunt, qualis stella in qualibet domo inveniatur, ut ex omnium combinatione mira quæque de tali homine prædicent & prædicant.

Sed vana omnino est hæc Astrologorum scientia, prout ab ipsis traditur. Probatur 1. Auctoritate, tum Scripturæ, tum S. S. Patrum, tum ipsorum Sapientiorum ethnicorum. Isai. 47. dicitur: *Salvent te Augures celi, qui contemplabantur sidera, & supputabant menses, ut ex eis annuntiarent ventura tibi; ecce facti sunt velut stipula.* S. Chrysost. vocat Astrologos Providentiæ calumniatores. S. Hieron. eos ridet, quod aliis salutem promittant, sua autem ignorent supplicia. S. Ambros. concludit totum hoc negotium esse plenum vanitatis. S. Chrysost. & S. Cyrillus hanc scientiam vocant errorem & ineptiam. S. Basil. hom. 6. asserit esse deliramenta. Lactant. lib. 2. ait, hæc esse inventa Dæmonum. Unde S. August. lib. 5. de Civ. Dei meritò dicit: *Et nos quidem sub fato stellarum nullius hominis Genesim ponimus.* Quin & Cicero lib. 2. de Divinat. hujusmodi prædictiones vocat monstra Chaldæorum, vim maximam erroris & delirationem incredibilem.

Prob. 2. ratione: quia in Astrologorum systemate non apparet connexio naturalis effectus futuri cum causa præsentis: nam omnino arbitraria est cælestium domorum divisio, commentitia earundem nuncupatio, fabulosa ferè omnium constellationum nomina, arbitrarium & fictum, quidquid de Astrorum sub-

subjectione, dignitate, dominio &c. dicitur: ergo vana, quæ inde resultant, sunt omnia.

Prob. 3. *Experientiâ*: quia idem horoscopus diversos habet eventus, & idem eventus provenit ex diversis horoscopis: ergo nihil inde colligi potest. Prima pars probatur; quoties enim in ampliore urbe eodem tempore nascuntur pueri, aut etiam gemelli, uti Jacob & Esau, Romulus & Remus, Eristenes & Proclus, quorum studia, indoles, exitus vitæ omnino diversa fuere. Altera quoque patet vel in unica pugna, in qua plurimi ferro delecti eundem habuere exitum, quorum tamen horoscopus fuerat diversissimus. Unde Cardanus, magnus harum nugarum sectator, fatetur ipse, ex 40. conjecturis vix unam attingere veritatem. Deinde, cum potissimi eventus humani, quos prædicunt, pendeant à libertate, uti sunt bella, seditiones, matrimonia &c. hujus sententiæ fautores videntur incurrere censuras Ecclesiæ, de quibus superius.

Neque etiam hæc ars se extendit ad prædicendos effectus naturales & necessarios, quales sunt tempestates per annum, aut in annos sequentes; quia causæ tempestatum non satis homini perspectæ sunt: quis enim noscit siderum omnium naturam, vim & combinationes? quis externam & internam totius telluris dispositionem? quis omnium ventorum originem? quis circumstantias omnes tam cælestes quam terrestres, ex quibus dependent tempestates? hæc certe nemo mortalium noscit sufficienter, ut inde possit tempestates ad longum tempus prædicere. Hinc Calendaria, si Astronomica excipias, uti sunt eclipses, novilunia &c. erroribus scatent & mendaciis, quibus aliqui pascuntur, iis, quæ solidiora sunt, relictis. Certè Academici Paris. in sua *Cognitione temporum*, quam quotannis typis evulgant, initio statim præmonent, se nullas ejusmodi prædictiones Astrologicas inserturos, quia Academia, nec apud Antiquos, nec apud Recentiores ullum earum solidum fundamentum invenit.

Si tamen tempestas instet, & sint dispositiones proximæ, non tantum Astrologi, sed etiam nautæ & rustici possunt illam prædicere, ut ex signis sui asini Ludovico Regi XI. carbonarius. Talia tempestatum signa alibi referemus. Præterea triplicis generis instrumentum proponitur, quo aëris affectiones dignosci possunt, cujus structuram & fundamentum alibi dedimus aut dabimus. 1. est Barometron, quo major aut minor aëris gravitas & pressio indicatur. 2. est Thermometron, ex quo aëris calorem & frigiditatem colligimus. 3. est Hydrometron, quod aëris humiditatem & siccitatem ostendit. Ex his affectionibus aëris potest sapiens Philosophus tum à ratione tum ab experientia alias cæli mutationes deducere; videat tamen, ut cautè incedat, nō velit hallucinari. Sunt præterea quædam alia, ut venti quidam constanter redeunt, fluenta marina, & similia, quæ suo modo prædici possunt; quæ enim longâ & constanti experientiâ manifesta sunt, rejici non debent: quæ conjecturis nituntur & dubia sunt, etiam ut talia proponi possunt.

Dices. Sidera efficiunt temperamentum hominis, à quo dependent illius operationes: ergo Astrologi, qui possunt ex sideribus hoc temperamentum noscere, poterunt etiam totius vitæ tenorem prævidere. Imprimis illud, quod sidera conferunt ad temperamentum hominis, sæpe modicum est, nec Astrologis satis notum: temperamentum enim potiori ex parte habetur ex constitutione parentum, à dispositione loci, ab educatione, à commerciis, à cibis & aliis circumstantiis plurimis, quæ nullatenus ex sideribus nosci possunt. Deinde homo non semper operatur juxta inclinationem temperamenti: potest etiam vir-

tus malas inclinationes emendare; unde extat præstans Socratis dictum, qui de ipso vitium conjectanti respondit: *Talis forem, si Philosophus non essem.*

Reponis tamen: Chiromantia ex lineis manuum, & Physiognomia ex toto vultu mira potest cognoscere & prædicere: ergo etiam id ex sideribus poterit Astrologia. Resp. 1. in multis negari posse suppositum antecedentis: falsum est enim, quod Chiromantæ vel Physiologi possint determinatas actiones præsertim liberas, vel totius vitæ cursum, quoad divitias, amicos, statum matrimonii &c. prædicere; unde sicut Astrologia, sic etiam hæc scientia, si ultra suos limites excurrat, prout illam sæpius exercent Haruspices aliqui, vana est & illicita. Resp. 2. etiam negari posse consequ. Magna est enim disparitas inter Physiognomiam & Astrologiam: aliud est enim, rem cognosci in causa incerta & plerumque commentitia, aliud in effectis, postquam jam facta est. Astrologia rem prædicit, antequam fiat, ex sideribus tanquam causis & signis; cum tamen sidera causa sint, ut vidimus, valde incerta, inadæquata, parum perspecta, & prout hæc signa ab Astrologis explicantur, planè arbitraria & commentitia. Physiognomia verò temperamentum hominis colligit ex variis signis & effectis, quæ velut proprietates è temperamento emanant, ut suo loco dicitur. Hinc Socrates non facile aliquem in discipulum admittebat, quin prius signa Physiologica examinasset. Sic S. Basilius & S. Gregorius Nazianzenus, cum Athenis studerent, de Juliano tunc quoque Athenis operam studiis navante, postmodum Imperatore & Apostata, ex hujusmodi signis nil boni ominabantur. Et hæc scientia intra debitos limites fundamentum habet in Scriptura; dicitur enim Eccli. 19. *Ex visu cognoscitur vir, & ab occurso faciei cognoscitur sensatus: Amictus corporis & risus dentium, & ingressus hominis enunciant de illo.*

Chiromantia verò longè fallacior est; potest quidem admitti cum Aristotele, lineas manuum bene formatas, & expressas, vivoque colore lucidas, corporis bene compaginati, bonæque complexionis indicium esse: artem autem totam, prout à Chiromantis traditur, cum P. Fabri & aliis plurimum vanitatis habere dicendum est; in eas enim degenerant ineptias, in quas incidunt Astrologi, ut patet ex ipsa linearum & monticulorum divisione, nomenclatione.

CONTEMPLATIO IX.

De Mundo Elementari.

Elementum vulgari significatione sumi solet pro primis cujusvis rei principiis: Sic characteres & literæ dici solent elementa orationis. Similiter ea, ex quibus corpora passim constant, & in quæ illa resolvuntur, dicuntur elementa corporis naturalis. Unde juxta Arist. lib. 3. de Cælo cap. 3. *Elementum est corpus, in quod alia corpora dividuntur, in quibus inest potentia vel actus; ipsum autem est indivisibile in diversa secundum speciem.* Adeoque juxta hanc definitionem, elementa sunt in hoc sensu corpora simplicia, quod in partes heterogeneas dividi non possint; mixta verò sublunaria in hujusmodi elementa resolvuntur, & quidem eo modo, quo ibi continentur, potentia nempe vel actu, seu virtualiter aut formaliter, quod Aristoteles ibi non decidit: Nos autem jam factis discutimus Contempl. 2. ubi de minimis corporum elementis.